Motion till riksdagen 1985/86:So403

Gullan Lindblad och Siri Häggmark (m)

Specialisttjänster inom mödra- och barnhälsovården m. m.

Vid flera riksmöten å rad har vi och andra riksdagsledamöter väckt motioner angående behovet av specialisttjänster inom mödra- och barnhälsovård samt gynekologi även inom primärvården. Socialstyrelsen har i Allmänna råd (1981:4) förordat en modell med distriktsläkare med fullgjord vidareutbildning inom gynekologi/obstetrik resp. pediatrik inom primärvården. Det har förutsatts att barnmorska och distriktssköterska också skall finnas.

Utskottet har hittills avslagit motionerna, bl. a. med motiveringen att en integrering av hälso- och sjukvården för mödrar och barn inom primärvården inte torde medföra en kvalitetsförsämring av vården. Därmed torde avses att distriktsläkare "med vidgad erfarenhet" inom gynekologi/obstetrik resp. pediatrik mycket väl kan ersätta specialistutbildade läkare. Vi delar inte denna uppfattning, och eftersom vi har tiotusentals kvinnor bakom oss återkommer vi.

Distriktsläkarna—allmänläkarna har sina självklara uppgifter inom primärvården, och deras komptetens ifrågasätts ej. Det bör emellertid också finnas tillgång till specialistläkare inom mödrahälsovård och kvinnosjukdomar samt barnsjukdomar inom primärvårdens ram.

Den debatt om kvinnors rätt till gynekologspecialister inom primärvården, som ägde rum under hösten 1984, visade att tiotusentals kvinnor delar vår uppfattning att det bör finnas tillgång till specialistutbildade läkare och övrig specialutbildad personal även inom primärvården. En del landsting har — inte minst på grund av den massiva kvinnoopinionen — insett detta och förklarat att det inom varje distrikt bör finnas tillgång till gynekologer och barnläkare men även öronläkare och eventuellt andra specialister. Inom andra landsting tycks man vara helt fixerad vid "allmänläkeriet".

Tillgången på specialutbildad personal synes framdeles bli mycket god, och det bör vara naturligt att utnyttja befintlig kompetens såväl inom läkarkåren som bland övriga personalgrupper — t .ex. barnsjuksköterskor, barnmorskor och kuratorer — inom primärvårdens ram. Kvinnor och barn har rätt att ställa dessa krav, då deras sjukdomar ofta kräver särskild kompetens och då alternativet privatläkare alltmera sällan står till buds.

I vad gäller kvinnosjukdomar upplevs dessa ofta som mycket "känsliga" av patienterna, och många bävar inför risken att behöva bedömas av flera läkare efter remiss från primärvården — såvida detta inte är oundgängligen nödvändigt.

Hemställan

Mot. 1985/86
So403

Med anledning av ovanstående hemställer vi

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att specialistläkare inom gynekologi/obstetrik och barnsjukdomar samt övrig specialutbildad vårdpersonal, t. ex. barnsjuksköterskor, barnmorskor och kuratorer skall ha sin givna plats inom primärvården.

Stockholm den 13 januari 1986

Gullan Lindblad (m) *Siri Häggmark (m)*